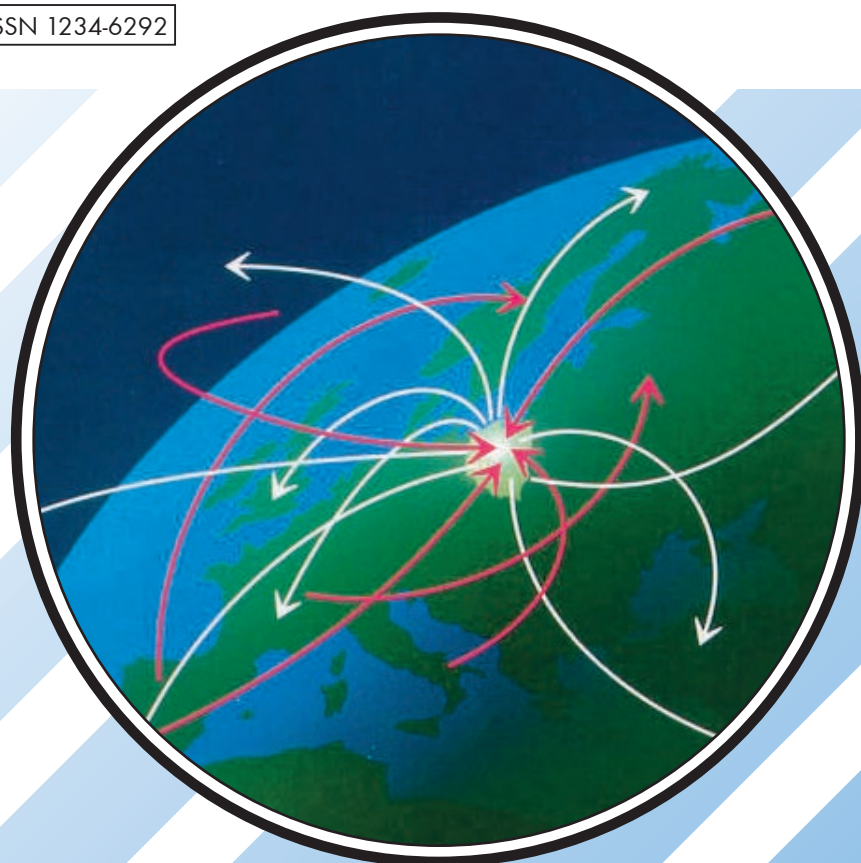


# HANDEL ZAGRANICZNY PRODUKTAMI ROLNO-SPOŻYWCZYMI

stan i perspektywy

ISSN 1234-6292

**ANALIZY  
RYNKOWE**



**KWIECIEŃ 2011**

Analizy są finansowane przez  
**AGENCJĘ RYNKU ROLNEGO**  
oraz  
**INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA i GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ**  
– PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

Spis treści

REASUMPCJA

- I. Uwarunkowania makroekonomiczne – *T. Chrościcki*
- II. Ogólna ocena handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi – *W. Łopaciuk*
- III. Stan i perspektywy handlu zagranicznego wybranymi produktami rolno-spożywczymi
  1. Zboża – *W. Łopaciuk*
  2. Produkty upraw oleistych – *M. Krzemiński*
  3. Cukier i przetwory – *P. Szajner*
  4. Ziemniaki i przetwory – *W. Dzwonkowski*
  5. Owoce i przetwory – *A. Bugała*
  6. Warzywa i przetwory – *A. Bugała*
  7. Mleko i przetwory – *P. Szajner*
  8. Drób – *D. Rycombel*
  9. Żywiec i mięso wołowe – *D. Rycombel*
  10. Wieprzowina – *D. Rycombel*
  11. Żywiec i mięso baranie – *D. Zawadzka*
  12. Żywiec i mięso końskie – *D. Zawadzka*
  13. Ryby i przetwory – *K. Hryszko*
  14. Wyroby alkoholowe – *M. Krzemiński*
  15. Wody i napoje orzeźwiające – *A. Zalewski*
  16. Tytoń i wyroby tytoniowe – *A. Zalewski*
- IV. Aneks

---

**Przy publikowaniu fragmentów analizy oraz informacji i danych liczbowych  
prosimy o podanie źródła.**

---

Analizę przygotowano w Zakładzie Badań Rynkowych IERiGŻ-PIB  
Świętokrzyska 20, 00-950 Warszawa

Kierownik Zakładu – doc. dr hab. Jadwiga Seremak-Bulge, tel.: (22) 505-46-66

AUTORZY:

**mgr inż. Wiesław Łopaciuk**

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 505-45-51

**mgr Anna Bugała**

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 505-44-40

**mgr Wiesław Dzwonkowski**

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 505-46-16

**mgr inż. Krzysztof Hryszko**

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 505-47-19

**mgr Marcin Krzemiński**

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 505-45-51

**mgr inż. Danuta Rycombel**

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 505-46-16

**dr inż. Piotr Szajner**

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 505-47-19

**mgr Danuta Zawadzka**

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 505-44-48

**mgr inż. Arkadiusz Zalewski**

• IERiGŻ-PIB •

Tel.: (22) 505-44-13

---

Analizę zrecenzowała i zatwierdziła w dniu 29.03.2011 r. Rada Rolniczych Analiz Ekonomicznych w składzie:  
Zdzisław Adamczyk, Tadeusz Chrościcki, Bogumiła Kasperowicz, Jan Małkowski, Jadwiga Seremak-Bulge, Iwona Szczepaniak,  
Stanisław Stańko (wiceprzewodniczący), Zdzisława Wiśniowska-Antonik, Maria Zwolińska (przewodnicząca).

Kolejna analiza wydana będzie we wrześniu 2011 r.

---

W 2010 r., na skutek ożywienia gospodarczego na świecie, nastąpił stosunkowo duży wzrost obrotów polskiego handlu zagranicznego, zarówno w krajowej walucie, jak i w euro. Wpływy z eksportu wyniosły 117,4 mld EUR, a wydatki na import 130,9 mld EUR. W porównaniu z 2009 r., eksport zwiększył się o 19,5%, a import o 21,7%. Deficyt zwiększył się do 13,5 mld EUR, wobec 9,3 mld EUR w 2009 r.

Korzystny wpływ sytuacji gospodarczej był widoczny również w handlu produktami rolno-spożywczymi, aczkolwiek dynamika wzrostu była nieznacznie mniejsza niż w handlu ogółem. W porównaniu z 2009 r., wartość eksportu polskiego kompleksu rolno-spożywczego w 2010 r. zwiększyła się o 17,6% do 13,26 mld EUR, a importu o 17,4% do 10,69 mld EUR. W rezultacie nadwyżka wzrosła do 2,56 mld EUR wobec 2,17 mld EUR w poprzednim roku. Na poprawie wyników zaważyła szczególnie druga połowa 2010 r., kiedy dynamika wzrostu obrotów była dwukrotnie wyższa niż w pierwszej połowie roku.

Udział eksportu rolno-spożywczego w polskim eksporcie nieznacznie zmniejszył się do 11,3% wobec 11,5 w 2009 r., a udział importu do 8,2% wobec 8,7%. Kompleks rolno-spożywczy ma więc duże znaczenie w bilansie handlowym i płatniczym Polski, tym bardziej, że generowana nadwyżka znacznie obniża deficyt w handlu ogółem. Ponadto wymiana handlowa ma korzystny wpływ na koniunkturę w rolnictwie i przemyśle spożywczym, ponieważ stosunkowo duża część produkcji jest kierowana na eksport (około 25%). W 2010 r. wskaźnik pokrycia wartości importu eksportem w obrotach produktami rolno-spożywczymi nie zmienił się (124%), ale nadal był znacznie wyższy niż w handlu ogółem (90 wobec 91% w 2009 r.).

W 2010 r. zmniejszyła się dynamika procesu dywersyfikacji struktury geograficznej rynków zaopatrzenia

i zbytu, jaka nastąpiła w 2009 r. w odpowiedzi na słabnący, w obliczu światowego kryzysu ekonomicznego, popyt. Wzrosły obroty ze wszystkimi partnerami handlowymi, w tym najbardziej z krajami WNP oraz EFTA. UE pozostała najważniejszym zagranicznym rynkiem zbytu polskich produktów rolno-spożywczych i jednocześnie największym ich dostawcą na polski rynek. Aczkolwiek znaczenie Unii w tym względzie nieznacznie zmalało na rzecz WNP w eksporcie i EFTA w imporcie. W 2010 r. poprawiły się salda handlu produktami rolno-spożywczymi z krajami liczącymi się w polskim handlu zagranicznym – UE i WNP, co miało decydujący wpływ na poprawę nadwyżki. Skalę jej wzrostu ograniczył wzrost deficytu z innym dużym partnerem handlowym - krajami rozwijającymi się.

Produkty przemysłu spożywczego nadal dominują w strukturze handlu zagranicznego produktami rolno-spożywczymi (w ujęciu wartościowym). W 2010 r. ich znaczenie w eksporcie nieznacznie wzrosło, a w imporcie zmalało. Wpływy z ich eksportu wzrosły o 21,8% do 11,08 mld EUR i stanowiły 83,7% wartości całego eksportu. Wydatki na import tych towarów zwiększyły się o 14,1% i wyniosły 7,41 mld EUR, co stanowiło 69,6% całego importu rolno-spożywczego.

W 2010 r. zwiększył się eksport zarówno produktów zwierzęcych, jak i roślinnych, ale dynamika wzrostu tych pierwszych była dwukrotnie wyższa. W imporcie natomiast odwrotnie – dynamika wzrostu przywozu produktów roślinnych była znacznie wyższa niż produktów zwierzęcych.

Na rozwój sytuacji w polskim handlu zagranicznym w 2011 r. decydujący wpływ będzie miała poprawa sytuacji ekonomicznej w UE. Proces ten jest jednak powolny i związku z tym tempo wzrostu popytu jest nadal stosunkowo niskie.

Oprócz tego wzrost cen żywności na światowych rynkach dodatkowo spowalnia ten proces.

Na rynkach rolnych UE w 2011 r. sytuacja będzie relatywnie stabilna. Jednak w pierwszej połowie roku będą dawały o sobie znać skutki słabych zbiorów w 2010 r., co będzie stymulowało polski eksport produktów roślinnych. Z drugiej strony wysokie ceny zbóż będą negatywnie wpływały na popyt ze strony przemysłu paszowego i piekarnictwa. Rynki będą bardziej zbilansowane dopiero po zbiorach, a więc w drugiej połowie 2011 r. Na unijnych rynkach produktów zwierzęcych małe są szanse na znaczący wzrost popytu, ale jednocześnie niewystarczająca będzie podaż mięsa, szczególnie drobiowego i wołowiny.

Ponownie przewiduje się wzrost kosztów transportu międzynarodowego. Dlatego w 2011 r. będą stanowiły one zdecydowanie większą barierę w handlu zagranicznym.

W 2011 r. sytuacja na krajowych rynkach produktów roślinnych powinna być bardziej stabilna niż w 2010 r. Jednak nie przewiduje się znaczącej poprawy relacji popytu i podaży, co będzie ograniczało możliwości eksportu. Wysokie ceny zbóż i innych surowców paszowych spowodują spadek dynamiki wzrostu produkcji zwierzęcej. Jednak pomimo niewielkiej poprawy sytuacji rynkowej w kraju, dominujący wpływ zewnętrznych czynników (rosnący popyt) spowoduje, że obroty handlu zagranicznego umiarkowanie wzrosną.

Przewiduje się, że wpływy z eksportu produktów rolno-spożywczych w 2011 r. mogą osiągnąć około 14,1 mld EUR i być o 6% wyższe niż w 2010 r. Wydatki na import wzrosną o 10% do 11,8 mld EUR. Saldo obrotów może się zmniejszyć z 2,6 mld EUR w 2010 r. do 2,3 mld EUR.

## SUMMARY

---

As a consequence of the global economic improvement, Poland's foreign trade volume – both in domestic currency and in euros – has increased relatively strongly in 2010. Revenues from exports reached EUR 117.4 bn, expenditures on imports EUR 130.9 bn. As compared to 2009, exports grew by 19.5%, imports by 21.7%. The deficit increased to EUR 13.5 bn, against EUR 9.3 bn in 2009.

The positive impact of the economic situation was also apparent in the trade in agri-food products, even though the growth dynamics was slightly less pronounced than in trade overall. As compared to 2009, the value of Polish agri-food exports in 2010 rose by 17.6% to EUR 13.26 bn, of imports by 17.4% to EUR 10.691 bn. Consequently, the surplus has increased to EUR 2.56 bn, against EUR 2.17 bn in the previous year. The improved results were especially influenced by the second half of 2010, when dynamics of growth in trade was the double of the figure of the first half of year.

The share of agri-food exports in Polish exports fell slightly, to 11.3% against 11.5% in 2009, with respective figure for imports decreasing to 8.2% from 8.7%. Thus, the agri-food sector is very important in Poland's trade and payment balance, the more so, that the generated surplus significantly knocks down the deficit in total trade. Furthermore, trade exerts positive influence on the economic situation of agriculture and the food sector, as a relatively large share of production is directed to exports (ca 25%). In 2010, the trade coverage index for trade in agri-food products did not change (124%), but remaining on a level much higher than for total trade (90% against 91% in 2009).

In 2010, the dynamics of the process of diversifying the geographical structure of supply and sales markets, that occurred in 2009 as a reaction to diminishing demand due to the global economic crisis, has slowed down. Trade with all partners has risen, of which the most with CIS and EFTA countries. The EU continued as the primary foreign sales market for Polish agri-food products and their main supplier to the Polish market as well, although its position in this regard slightly deteriorated, to the benefit of CIS in exports and EFTA in imports. In 2010, the balances of trade in agri-food products with EU and CIS member countries, that are important for Poland's foreign trade, have improved, with decisive impact on rising surplus. Its growth has been limited by a higher deficit in trade with another large trade partner – the developing countries.

Products of the food industry continue dominating the structure of foreign trade in agri-food products (in value terms). In 2010, their importance in exports slightly rose, diminishing in imports. Revenues from their exports increased by 21.8% to EUR 11.08 bn, accounting for 83.7% of the total value of exports. Expenditure on imports of these products grew by 14.1% to EUR 7.41 bn, or 69.6% of total agri-food imports.

In 2010, exports of both animal and vegetable products have increased, but dynamics of the former was two times higher. In imports, the situation was the reverse; dynamics of increase in imports of vegetables was much above the figure for animal products.

The decisive factor determining the situation of Poland's foreign trade in 2011, will be the improving economic situation in the EU. However,

this process is slow, thus the rise in demand is still relatively modest. Also, rising food prices on world markets additionally slow down this process.

The situation will be relatively stable on EU agricultural markets in 2011. But, in the first half of the year, the consequences of poor harvests in 2010 will be felt, stimulating exports of Polish vegetables. On the other hand, high prices of cereals will negatively affect the demand from the feedstuffs and bakery sectors. Markets will regain balance only after the harvests, i.e. in the second half of 2011. Significant growth of demand in EU markets for animal products is unlikely, but at the same time the supply of meat, especially of poultry and beef, will be insufficient.

Rising costs of international transport are again expected. Therefore, they will pose a definitely bigger barrier for foreign trade in 2011.

In 2011, the situation on domestic markets of vegetables should be more stable than in 2010. However, no significant improvement of the balance between demand and supply is forecasted, reducing export possibilities as a result. High prices of cereals and other feeding materials, will hurt the growth dynamics of animal production. Nevertheless, despite a slight improvement of the domestic market situation, the dominant impact of external factors (rising demand) will lead to a moderate increase in foreign trade volume.

Forecasts say that revenues from exports of agri-food products in 2011 may reach about EUR 14.1 bn, exceeding the 2010 figure by 6%. Expenditure on imports will rise by 10%, to EUR 11.8 bn. The trade balance may decrease from EUR 2.6 bn in 2010, to EUR 2.3 bn.

***W serii Analizy Rynkowe w najbliższym czasie ukaza się:***

1. Rynek pasz (29) • kwiecień 2011,
2. Rynek mleka (40) • kwiecień 2011,
3. Rynek ryb (15) • kwiecień 2011,
4. Rynek zbóż (40) • maj 2011,
5. Rynek drobiu i jaj (39) • maj 2011,
6. Rynek mięsa (40) • maj 2011,
7. Rynek rzepaku (39) • maj 2011,
8. Rynek owoców i warzyw (38) • czerwiec 2011,
9. Rynek cukru (38) • czerwiec 2011,
10. Handel zagraniczny produktami rolno-spożywczymi (34) • wrzesień 2011,
11. Rynek mleka (41) • wrzesień 2011,
12. Rynek pasz (30) • wrzesień 2011,
13. Rynek mięsa (41) • wrzesień 2011,
14. Rynek ryb (16) • październik 2011.



INSTYTUT EKONOMIKI ROLNICTWA  
I GOSPODARKI ŻYWNOŚCIOWEJ  
PAŃSTWOWY INSTYTUT BADAWCZY

# Druk i usługi poligraficzne dostosowane do Twoich potrzeb!

Wykorzystujemy nowoczesne systemy druku cyfrowego dające wierne odwzorowanie obrazu, pozwalające w krótkim czasie na druk czarno-białych i barwnych materiałów w najwyższej jakości.

W naszej ofercie znajdą Państwo **usługi drukarni** (wizytówki, ulotki, papiery firmowe, foldery, broszury, książki, gazetki reklamowe, plakaty, materiały szkoleniowe, nadruki na kopertach, widokówki, zaproszenia, identyfikatory, dyplomy, etykiety, naklejki) jak i cały wachlarz **usług introligatorskich**.

Zaproponujemy indywidualną wycenę i dobór najlepszej techniki wydruku, aby otrzymany finalny produkt cechował się najlepszą jakością i atrakcyjną ceną.

**Zapraszamy do korzystania z naszych usług**

Dział Wydawnictw  
ul. Szkolna 2/4

tel. (22) 50 54 520, (22) 50 54 430  
fax (22) 50 54 636, e-mail: [dw@ierigz.waw.pl](mailto:dw@ierigz.waw.pl)

Prenumerata Analizy (2 zeszyty) w 2011 roku wynosi 42 zł.

Zamówienia z podaniem tytułu i ilości egzemplarzy prosimy kierować do Działu Wydawnictw Instytutu Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej – Państwowego Instytutu Badawczego, ul. Świętokrzyska 20, skr. poczt. 984, 00-950 Warszawa. Tel.: (22) 505-46-85, faks: 505-46-36  
e-mail: [dw@ierigz.waw.pl](mailto:dw@ierigz.waw.pl) <http://www.ierigz.waw.pl>